

Bara tillväxt kan få igång ekonomin

Riksdagsvals mål 2027–2031

Vi får ordning på ekonomin genom tillväxt

- Utan en industri som förnyas och växer saknar Finlands ekonomi en hållbar grund
- Industrins investeringar har en större inverkan än bara direkta sysselsättningseffekter genom underleverantörs- och servicekedjor
- Den ständiga nedskärningspolitiken minskar förutsättningarna för tillväxt inom industrin eftersom de minskade direkta och indirekta offentliga investeringarna har omfattande effekter på verksamhetsmiljön
- Under den kommande valperioden måste en prioritering i regeringens politik vara att se till industrins verksamhetsförutsättningar

Industrifackets mål – tillväxtpolitik

4 + 1 helheter

- Utbildning och kompetens
- Industripolitik
- Rättvis omställning
- Skogspolitik

+ Försvarsindustri

1. Utbildning och kompetens

Riksdagsvals mål 2027–2031

Yrkesutbildning är en ödesfråga för industrin

- Attityden till yrkesutbildning är nedlåtande i Finland
- Utan en fungerande yrkesutbildning kan den finländska industrin inte klara sig i den internationella konkurrensen
- Yrkesutbildningen måste förnyas för att säkerställa kvaliteten på utbildningen och tillgången till kunnig arbetskraft

Vårt förslag:

- Tilläggsresurser måste allokeras till yrkesutbildning. Mer närundervisning och handledning behövs
- Finansieringsmodellen för yrkesutbildning måste åtgärdas. Den grundläggande finansieringens andel måste bibehållas på en stark nivå, samtidigt som finansieringsmodellen görs effektivare
Utveckla framförhållningen gällande nationell kompetens och utbildningsbehov. Syftet är att effektivare styra människor till branscher med störst brist på arbetskraft
- Stärka kvaliteten och resurserna för lärande på arbetsplatsen: tydligt stöd och ersättning för arbetsplatshandledare. Utöka handledarutbildningen. Skapa gemensamma kvalitetskriterier och en modell där studierna inledningsvis sker vid läroanstalter och därefter systematiskt på arbetsplatser

Industrin behöver en reform av utbildningen i teknisk slöjd

- Den finländska industrins konkurrenskraft är beroende av kompetenta arbetstagare – stärkningen av kompetensbasen börjar redan i grundskolan
- Kompetensen hos arbetstagarna inom industrin handlar om hundratusentals finländares arbete
- Undervisning i arbetslivsfärdigheter är viktigt när det gäller integration i samhället

Vårt förslag:

- Läroämnet tekniskt arbete och teknik ska göras till en permanent del av den grundläggande utbildningen
- Lärarutbildningen i teknisk slöjd ska stärkas och undervisningen i teknisk slöjd och hantverk i grundskolan ska ökas
- Kompetensen i arbetslivsfärdigheter, arbetstagarnas rättigheter och samhällslära i yrkesutbildningen ska ökas

Kompetensreformen är en förutsättning för industrins förnyelse

- För att stärka den kompetensbasen inom industrin krävs också kompletterande utbildning och fortbildning
- Förnyelsen av industrin i den dubbla digitala och gröna omställningen kräver att en uppdatering av arbetstagarnas kompetens och satsningar på utbildning under hela arbetskarriären
- Uppdateringen av arbetstagarnas kompetens stödjer längre arbetskarriärer

Vårt förslag:

- En ny modell för vuxenutbildning och kontinuerligt lärande som är tillgänglig för dem som avlagt yrkesexamen. Modellen ska stödja studier vid sidan av arbetet samt vid behov heltidsstudier
- Utbildning ska inriktas specifikt till branscher där det råder brist på arbetskraft, den dubbla omställningens behov samt till äldre arbetstagare och arbetstagare med inlärningssvårigheter
- En genuin fortbildningsbehörighet ska säkerställas genom att stärka den allmänbildande studier inom yrkesutbildning
- Tillgång till utbildning måste säkerställas i områden med betydande industriverksamhet

2. Industripolitik

Riksdagsvals mål 2027–2031

Smidigare verksamhetsmiljö och stöd för investeringar

- Finland har halkat efter de viktigaste konkurrentländerna i fråga om investeringar och produktivitet
- Ökade investeringar kräver främjande av en förutsägbar och stabil verksamhetsmiljö
- Offentliga investeringar för att stärka förutsättningarna för industrin måste kunna göras trots det svåra ekonomiska läget

Vårt förslag:

- Öka forsknings-, utvecklings- och innovationssatsningar till åtminstone 4 procent av BNP och säkerställa långsiktig finansiering
- Snabbare och smidigare tillståndprocesser för industriella investeringar. Tillräckliga resurser, parallell handläggning, digitala tillståndsplattformar och bindande mål för handläggningstider
- Säkerställa en konkurrenskraftig energiprisnivå för industrin. Förbättra förutsättningarna för investeringar i ren el. Påskynda investeringar i elnät. Öka incitamenten till flexibel elanvändning. Inga nya administrativa hinder för sol-, vind- och kärnkraft, inklusive småskalig kärnkraft
- Satsningar på logistikinfrastrukturen krävs. Man kan inte kompromissa med väg- och järnvägsnätet och hamnarna
- EU:s finansiella instrument måste utnyttjas bättre än i nuläget
- Förutsättningarna för en hållbar inhemsk gruvdrift måste upprätthållas. Nivån och strukturen på gruvskatten får inte äventyra genomförandet av investeringar

Anpassande stödpolitik

- Företagsstöden måste granskas kritiskt och bevarande stöd bör avskaffas
- Bevarande företagsstöd främjar inte industrins förnyelse och en starkare konkurrenskraft
- Finland måste dock kunna stödja den befintliga industrin om konkurrentländernas stödpolitik försätter den finska industrin i en orimlig situation
- Finland bör fortsätta att främja en konkurrensneutral statsstödspolitik inom EU och globalt
- Industrifacket förhåller sig positivt till statsgarantier som en form av företagsstöd

Vårt förslag:

- Alla företagsstöd bör vara tidsbestämda, villkorliga och noga riktade samt trygga arbetstillfällen, produktion och försörjningsberedskap
- Företagsstöden bör i regel stödja nya produkter eller produktionsmetoder
- Med hjälp av investeringsincitament stöds investeringar i rätt tid Incitamenten bör i princip vara transparenta, tidsbestämda, väldefinierade och effektiva

3. En rättvis omställning

Riksdagsvals mål 2027–2031

Säkerställande av en rättvis omställning kräver också en rättvis politik

- Människornas oro över klimat- och energipolitikens inverkan på levnadskostnader och arbetstillfällen måste tas på allvar
- Att förbise oron i beslutsfattandet försämrar medborgarnas förtroende och engagemang för klimatåtgärder
- Klimat- och energipolitiken måste vara rättvis och kostnaderna får inte på ett orimligt sätt bäras av löntagarna
- Utan en rättvis omställning kan en hållbar klimat- och energipolitik inte genomföras

Vårt förslag:

- Beslutsfattandet måste ta hänsyn till klimatpolitikens inverkan på industrins verksamhetsförutsättningar och därigenom på bevarandet av arbetsplatser
- De politiska åtgärdernas sysselsättningseffekter ska bedömas
- Den sociala rättvisan i klimatpolitiken ska säkerställas

Arbetstagaren får inte lämnas ensam i den tekniska omvandlingen

- Snabba tekniska framsteg förändrar arbetsmarknaden snabbt
- Särskilt effekten av artificiell intelligens på behovet av arbetskraft kan bli plötslig
- Robotisering och artificiell intelligens förändrar arbetet i grunden – omställningen behandlar inte alla lika
- Även om effekterna på arbetsmarknaden fortfarande är begränsade måste staten vara beredd att reagera snabbt på framtida omvandlingar.

Vårt förslag:

- Omfattande uppsägningar på grund av artificiell intelligens eller annan banbrytande teknik måste behandlas som plötsliga strukturomvandlingar
- Ett utökat omställningsskydd ska krävas av arbetsgivarna när arbetet minskar på grund av disruptiv teknik
- Omfattande omskolningsmöjligheter ska säkerställas för arbetstagarna

4. Skogspolitik

Riksdagsvalsåmål 2027–2031

Landskapens livskraft kommer från skogarna

- Skogarnas regionala ekonomiska betydelse är fortsatt viktig i en stor del av Finland
- Skogs- och sågindustrin verksamhetsförutsättningar måste upprätthållas
- I synnerhet bör förändringar i verksamhetsmiljön orsakade av den geopolitiska situationen beaktas vid beslutsfattandet om användningen av skogar

Vårt förslag:

- Trygga skogsindustrins tillgång till virke – en tillräcklig och hållbar tillgång till inhemskt virke ska säkerställas
- Minska förbränningen av gagnvirke till energi
- Främja skogsprodukter med hög förädlingsgrad
- Främja träbyggande
- Proaktivt påverka EU-regleringen med hänsyn till Finlands särdrag

Arbetsrelaterat utnyttjande sker varje dag inom skogsbruket

- Outsourcing av arbetskraft orsakar problem inom skogsbruket
- Anlitande av okunnig utländsk arbetskraft inom skogsbruk och avverkning äventyrar hållbar skogsanvändning
- Ökad användning av utländsk arbetskraft har lett till försummelser av anställningsvillkor och oklarheter i löneutbetalning

Vårt förslag:

- En socialt hållbar skogsbransch ska säkerställas
- Forststyrelsens ägarstyrning måste stärkas. På statens mark ska kunniga skogsarbetare arbeta i anställningsförhållanden
- Man måste värna om den inhemska skogsarbetarkompetensen

Försvarsindustri

Riksdagsvals mål 2027–2031

Får Finland ut tillräckligt mycket av de ökande försvarskostnaderna?

- "...Förutom att miljardanskaffningarna stärker vår förmåga att hålla vårt land säkert, skapar de också nytt arbete och tillväxt i hela Finland."
(Försvarsminister Antti Häkkinen, 25.9.2025)
- Enligt Industrifackets utredning verkar anskaffningen och exporten av försvarsmateriel ha liten inverkan på ekonomin, sysselsättningen och samhällets kriställighet.
- Anskaffningarna har en låg grad av inhemskt ursprung (och EU-ursprung). Det här innebär ett så kallat stigberoende och utmaningar för försörjningsberedskapen. Pengarna försvinner från Finland
- Utbrett missbruk av artikel 346 i EUF-fördraget i andra EU-länder

Stärka kriståligheten och exporten

- Politiken i samband med Finlands anskaffning och export av försvarsmateriel skiljer sig från jämförelseländerna i att fokus i Finland främst ligger på militär kapacitet.
- På andra håll betonas sysselsättning och industripolitik mer
- Försvarsmaktens prestanda har högsta prioritet, men med den valda politiken är de positiva övergripande effekterna fortfarande små i Finland
- Industrifacket anser att en stärkning av industrin måste vara en faktor som beaktas vid försvarsanskaffningar, som i andra länder

Vårt förslag:

- Anskaffningarna ska prioritera prestanda, men industripolitiska överväganden för att stärka den nationella kriståligheten och försvarsmaterielindustrin måste beaktas
- En stärkning av EU:s upphandlingsdirektiv och regler ska stödjas, missbruk av artikel 346 i EUF-fördraget ska stävjas
- I nuläget bör Finland dock följa de andra medlemsstaternas linje i upphandlingar: starkare utnyttjande av det nationella säkerhetsperspektivet
- Detta måste synas både inom import (krav på en hög finsk ursprungsgrad) och inom export (en hög finsk ursprungsgrad måste eftersträvas)

Tack!

020 774 001

www.teollisuusliitto.fi/sv

fornamn.efternamn@teollisuusliitto.fi

Industrifacket

teollisuusliittory

teollisuusliitto

Teollisuusliitto-kanalen

teollisuusliitto